

τήσεως εκείνης, και κατά τὰς ὁποίας ὁ κ. Σερβένς περιεκύκλωσεν αὐτοὺς διὰ κατασκόπων. Ἐβλαθεν ἐκ τοῦ ὑποურγίου τῶν στρατιωτικῶν τὴν ἀφίξιν τοῦ Γεωργίου εἰς Παρίσιους και τὴν χρονολογίαν τῆς ἀναχωρήσεώς του. Ἀνεῦρε τοὺς ταχυδρόμους, αἵτινες τὸν εἶχον φέρεи εἰς Βρέστην, συνοδευόμενον ὑπὸ πεπλοφόρου κυρίας. Ἐβλαθεν ὅτι ἐπέβη μετ' αὐτῆς εἰς πλοῖον τοῦ ὁποίου ἐπανεῦρε τὸ ἡμερολόγιον· και κάτοχος τῶν τρομερῶν τούτων ἀποδείξεων, ἐκίνησε δίκην κατὰ τοῦ κ. Γαράν, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ διακληθῇ ὁ παράνομος γάμος αὐτοῦ και τῆς λεγομένης συζύγου του. Τὸ κενοφάνες τῆς δίκης ταύτης διήγειρε τὴν γενικὴν προσοχὴν. Σάτυροι ἀντηλλάγησαν μεταξὺ τῶν ἱατρῶν διὰ νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι ληθαργία δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς θάνατος. Ὅσοι ὑπεστήριξαν τὸ θέμα τοῦτο, ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἀμαθεῖς και εὐήθεις παρὰ τῶν συναδελφῶν των. Ὑπελόγησαν τὰς ὥρας κατὰ τὰς ὁποίας ἡ κυρία Σερβένς ὤρειλε νὰ ζήσῃ εἰς τοιαύτην κατάστασιν, και εὔρον ὅτι κανεὶς συγγραφεὺς δὲν ἀνέφερε παράδειγμα τοσοῦτον παρατεταμένης ληθαργίας. Καὶ αὐτὸς ὁ κ. Γαράν ἐφαίνετο λυπούμενος τὸν κ. Σερβένς, και ὅταν ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁμοιότης τῆς γυναικὸς του μετὰ τῆς δεσποινίδος Δελαφάιλ εἶχε φοβίσει και αὐτὸν τὸν ἴδιον, τοιαύτη παιδιὰ ὑπῆρχεν εἰς τοὺς λόγους του ὥστε οἱ ἀκούοντες δὲν ἀμφέβαλλον ὅτι ὁ κ. Σερβένς ἔχασε τὰ λογικά του, ἢ ὅτι ὤλεε ἐκείνη ἡ κατηγορία ἦτο ἀπλοῦν παίγνιον.

Ἡ ὑπόθεσις ἐν τούτοις ἐφθασεν ἐνὶ νόπῳ τῶν δικαστηρίων, και ἡ κυρία Γαράν ἠναγκάσθη νὰ ἐμφανισθῇ και νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῶν δικαστῶν. Ἐλθοῦσα εἰς ἀντιπαράστασιν μετὰ τοῦ κ. Σερβένς, ἐφάνη ἐκπληττομένη δι' ὅσα τῇ ἔλεγεν. Ὁ κ. Δελαφάιλ ἦλθε ἐκ τῆς Θεωλώσης και ἔρχισε νὰ κλαίῃ βλέπων τὴν παρὰδύον ἐκείνην ὁμοιότητα· δὲν ἤξευρε πῶς νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν γυναῖκα ἐκείνην ἥτις ἐφαίνετο τόσον ὁμοία πρὸς τὴν θυγατέρα του, και ἥτις ἐν τούτοις τὸ ἤρνετο τόσον ψυχρῶς. Οἱ δικασταὶ ἐκπληκτοὶ ἐβλεπον ἀλλήλους ἀναποφάσιστοι και τεταραγμένοι. Ἡ κυρία Γαράν διηγήθη ὅλον τὸν βίον της. . . Ἦτο ὄρφανὴ και εἶχε πάντοτε κατοικήσει εἰς τὰς Ἰνδίας. Ἐπίσημοι πράξεις κατετέθησαν ὅτι δεσποινὶς τις Μερβάλ, γεννηθεῖσα εἰς Πανδισερύ, ὑπανδρεύθη ἐκεῖ τὸν συνταγματάρχην Γαράν.

Ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιστῆμον ἀρεάσεως ἐφθασεν. Ὅλοι αἱ ἀγορεύσεις εἶχον περικοπθῇ, και τὰ μέλη τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ δικαστήριον ἐφαίνοντο διατεθειμένα νὰ ἀπαλλάξωσι τὸν κ. Γαράν ἀπὸ τὴν

ἀλλόκοτον καταδίωξιν τὴν διευθυνθεῖσαν κατ' αὐτοῦ και τῆς γυναικὸς του, ὅταν ὁ κ. Σερβένς εἰσῆλθε κρατῶν παιδίον ἐκ τῆς χειρὸς. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ κυρία Γαράν ἐκάθητο πλησίον τοῦ δικηγόρου της κυρίου Μοαζά· και, ἐπειδὴ ἡ συρόν ἦτο ἀπειρος, εἶχε στηρίξει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς διὰ νὰ κρύψῃ τὸ πρόσωπόν της ἀπὸ τὰ ἀπληστα βλέμματα τοῦ πλήθους· τούτου ἐνεκα δὲν εἶδεν εἰσερχόμενον τὸν κ. Σερβένς· ἀλλ' αἶφνης ἤσθάνθη μικρὰν γείρα ἀποσύρουσαν τὴν χεῖρά της, και ἤκουσε παιδικὴν φωνὴν λέγουσαν λυπηρῶς:

— Μαμά, φίλησέ με!

Ἀέσως ἡ κυρία Γαράν ἀνεγείρει τὴν κεφαλὴν, βλέπει τὸ παιδίον ἐκεῖνος ἐμπροσθέν της, τὸ λαμβάνει εἰς τὰς ἀγκάλας της και τὸ καλύπτει με δάκρυα συγχρόνως και με φιλήματα. Ἡ σύζυγος και ἡ κόρη εἶχον ἀντιστῆ· ἡ μήτηρ ἐπροδόθη.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ δίκη δὲν ἐπεραιώθη, ἀλλ' ἔλαθεν ὅλως ἄλλην τροπὴν. Ὁ δικηγόρος τοῦ κ. Γαράν ἐζήτησε τότε και αὐτὸς τὴν λύσιν ὑμεναίου τὸν ὁποῖον ὁ θάνατος εἶχε διαρρήξει. «Μὴ ζητήσατε, εἶπεν ἐν τῇ λαμπρᾷ ἀγορεύσει του, μὴ ζητήσατε ἀπὸ τὸν τάφον ὅ,τι ἐδώκατε εἰς αὐτόν, ἀφήσατε τὴν ζῶσαν ταύτην γυναῖκα εἰς ἐκείνον ὅστις τὴν ἔκαμε νὰ ζῇ· ἡ ὑπαρξὶς αὕτη τῷ ἀνήκει, και σὰς μόνον ἐπὶ πτώματος ἔχετε δικαίωμα». Ἀλλὰ τὰ πάντα ἀπέβησαν ἀνωφελῆ. Ἡ Κλημεντία ἐζήτησε νὰ ἀποχωρήσῃ εἰς μοναστήριον· δὲν συγκατετέθησαν εἰς τοῦτο, και ἐπίσημος ἀπόφασις τὴν κατεδίκασεν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ πρώτου συζύγου της.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἦλθε τινόντι· ἐφόρει λευκὰ και ἦτο ὠγρὰ ἐξ ἀπελπισίας και ἀπορρασιζομένης. Εἰσελθοῦσα δὲ εἰς τὴν αἴθουσαν ὑποῦν τὴν περιέμενον ὁ κ. Σερβένς μετ' ὅλης τῆς οἰκογενείας του, ἔπεσε ἑστὰ και κατάψυχρος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἐσπευσαν πρὸς αὐτήν, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ ἀκούσωσι τὰς ἐλίγας ταύτας λέξεις:

— Σὰς ἐπιστρέφω ἐκείνο τὸ ὁποῖον ἀπωλέσατε!..

Και ἐξέπνευσε.

Εἶχε πῖσι δηλητήριον πρὶν ἐξελθεῖ τῆς οἰκίας της.

Ὁ κ. Γαράν τυχὼν τῆς μητρικῆς περιθαλψέως ἐξέπνευσε τὴν ἐπαύριον.

Α. Γ. ΣΚΑΛΙΔΗΣ

ΒΡΥΧΗΘΩΣ

ΚΑΡΑΙΑΣ ΑΙΜΑΣΣΟΥΣΗΣ

Τὸ 1868, ὅταν ἡ μεγαλομάρτυς Κρήτη ἠναγκάσθη ὑπὸ τῶν μεγάλων τῆς Εὐρώπης τὰ κλίτη και πάλιν τὸν αἵματά ἐπὶ τὸν ζυγὸν τοῦ βαρβαρόν, ὁ φίλος ἐθνικὸς ποιητὴς Ἀχιλλεὺς Παράσχος, ἔκλαυσε τὸ πάθημα τῆς ἀδελφῆς ῥήσου. Τὸ ποίημα ὅμως ἐκεῖνο δὲν ἐδημοσιεύθη, ὡς νὰ ἐπερίμενε τὴν συνέχειάν του, διὰ νὰ ἐξελθῇ εἰς φῶς

Ὁ ἄγωνος και ἄψυχος ἐκεῖνο ἡμέρας, ἂν ἠδύνατο νὰ μᾶς ὁμιλήσῃ, δὲν θὰ παρήρχοτο τὰ δέκα ἐκεῖνα ἔτη ἄγονα εἰς πᾶν τὸ χρέος τῇ πατρίδι και γένει μόνον εἰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς και τὴν ἐμφάνειαν δύο νέων πρωθυπουργῶν. Δέκα μακρὰ ἔτη! πόσα κατ' αὐτὰ ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ ἡ Ἑλλάς, ἂν εἶχε ἔνα μόνον Κωλέττην; πόσα, ἂν ἡ Ἑλλάς ἐσκέπτετο και ἐνήργει ὡς ἔθνος και ἐδιδάσκετο νὰ πιστεύῃ εἰς ἑαυτήν και μόνην και οὐχὶ ἐπὶ νύκτε ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία!

Δέκα ἔτη ὁ χάρτης ἐκείνος

ἔμενε κεκρυμμένος· διατί; τὸ εἴπομεν· περιείχε μόνην τὴν πρώτην πράξιν τοῦ δράματος και τὸ δράμα ἔμελλε νὰ ἔχῃ συνέχειαν.

Μετὰ δεκαετίαν, τὸ 1878, μετ' ἐμπίσμα Ἰούδα ἐπὶ τῶν χειλέων ὁ Βηκοροφήλδ, ἀπατῶν και Ἀγγέλλαν, και Ἑλλάδα, και σύμπαντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, μετέβη εἰς Βερολίνον εἰσηγητὴς και ἀπαιτητὴς τῆς καταδίξεως τῆς Κρήτης και ἄλλου τοῦ ἐλληνομοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον μὴ σαταρικὴν εἰρωνείαν λέγει νὰ περιμένῃ, διότι ἔχει μέλλον. . . . Τὸ ποίημα τοῦ 1868 ἐκάλεσε τὸν ποιητὴν του νὰ τὸ συμπληρώσῃ. Κλαίει και πάλιν, ἀλλ' εἶναι αἷμα τὰ δάκρυα και βρυγᾶται ὡς ὁ ἐπερήματος τῆς Νοσηθίας λέων, τὸν ὁποῖον θέλου ἀρπαγῆς νὰ στερήσωσι τὴν βασιλείαν τοῦ δάσου, ἐν τῷ ὅτι ἡ μήτηρ του τὸν ἐγέννησε και τὸν ἐγαλούχησε. . . .

ὦ! ἂν τὸν βρυχηθῶν τοῦ φίλου ποιητοῦ ἄφινεν ὅλος ὁ ἐλληνομὸς ἀπὸ Αἴμου μέχρι τοῦ Αἰδου καὶ Πόντου ὁ Βηκοροφήλδ δὲν θὰ ἐκοιμάτο ἡσυχος ἐπὶ τῶν ἐκ Βερουλίου θαφνῶν.